

Samen sterk met een rijkdom aan taal

Vele Friezen uit de hele provincie steken de handen uit de mouwen om van LF2018 een succes te maken. Het *Friesch Dagblad* geeft de vrijwilligers een gezicht. Vandaag: vader Isa (41) en zoon Berkay (12) Topalakli uit Leeuwarden, deelnemers aan 'Taal yn byld'.

Ut 'e mienskip

▲ Diane Romashuk

Doorgaans weet Berkay Topalakli in zijn eentje wel raad met zijn huiswerk, maar eind vorig jaar ging de achtstegroeper van IKC Aventurijn in Leeuwarden er eens goed met zijn vader Isa voor zitten. „Berkay was thuis gekomen met een briefje met daarop een bijzondere taak”, herinnert Isa zich nog. „Zoek met je ouders een mooie zin of spreuk in hun moedertaal die je op een poster wilt zetten”, vertelt Berkay over de opdracht.

Het zou hun bijdrage worden aan 'Taal yn byld', een door het lectoraat Taalgebruik en Leren van NHL/ Stenden Hogeschool ontwikkeld project. Zeven Leeuwarder basisscholen in zes verschillende wijken doen mee aan het project, dat onderdeel is van Culturele Hoofdstadproject Lân fan taal. De leerlingen gaan voor het project op onderzoek uit naar de talen die in hun buurt worden gesproken. En kinderen van verschillende nationaliteiten maken kunstzinnige posters in hun eigen taal, waarvan een aantal als billboard een plekje krijgen in de binnenstad.

Berkay groeit meertalig op, met het Nederlands en het Turks. „Mijn vrouw is Turks, en ik ben in Nederland geboren maar heb ook Turkse ouders”, vertelt Isa. „Onze kinderen willen we de Turkse taal ook doorgeven. Thuis spreek ik daarom bijna altijd Turks tegen Berkay, en hij

antwoordt dan eigenlijk altijd in het Nederlands.”

Het Turks is rijk aan spreekwoorden en gezegden, weet Isa. Voor de poster van Berkay gingen ze op zoek naar een passende spreuk. Berkay: „Ik vind voetballen heel leuk, dat doe ik bij SC Leoardia, en het leek ons mooi als de tekst hier ook iets mee te maken kon hebben.”

Bir elin nesi var, iki elin sesi var, was het eerste dat vader te binnen schoot. „Als je het letterlijk wilt vertalen kom je uit op iets als: 'wat heeft één hand terwijl twee handen geluid kunnen maken'. In het Turks wordt er ook wel bij in de handen geklapt.” Voor de poster kozen ze voor een vrije vertaling die directeur de betekenis duidelijk maakt: 'twee handen kunnen meer dan één hand'.

Berkay kende het spreekwoord nog niet, vertelt hij. „Maar ik vond hem wel meteen heel mooi. Voetbal is een teamsport, dus daar geldt het zeker, maar het past eigenlijk in heel veel situaties.” Isa: „Je weet nooit wat het leven je gaat brengen. Het is een mooi gezegde voor die momenten waarop je echt hulp nodig hebt. De eerste ingeving was dus meteen een schot in de roos.”

Op school kregen ze niet veel later een wit vel om de poster op te maken. „Ik mocht weer eens knippen en plakken”, lacht Isa. Berkay: „We hebben mijn hand getekend en uitgeknipt en dat gebruikt als sjabloon. Met een verfroller hebben we daarmee boven op de poster één hand gezet en onder twee. In het blauw, dat is mijn lievelingskleur.”

Berkay en Isa Topalakli met hun taalposter die straks als billboard in Leeuwarden te zien zal zijn.

Foto: Marchje Andringa

Je weet nooit wat het leven je gaat brengen. Het is een mooi gezegde voor die momenten waarop je echt hulp nodig hebt

De tekst staat er, behalve in het Turks en het Nederlands, ook nog op in het Fries: 'Twa hannen kinne mear as ien hân'. „Veel meer hebben we niet op onze poster gezet”,

zegt Isa. „Om het rustig te houden, is is wol goed sa, vonden we.”

De resultaten kwamen eerst een tijdje in de hal van de school te hangen. „Er hadden best veel kinderen meegedaan en we hadden denk ik wel posters in tien verschillende talen”, zegt Berkay. Inmiddels zijn een aantal van de kunstwerken ook naar de drukker gebracht en klaar om ingelijst te worden. Waar de poster van Isa en Berkay precies in de stad komt te hangen, weten ze nog niet. „Een billboard bij het voetbalstadion zou wel mooi zijn”, vindt Isa. „Ik hoop dat er eentje midden in de stad komt”, zegt Berkay. „Daar komen veel mensen die hem dan zien.”

Want dat de billboards veel bekijks gaan trekken, is waar ze op hopen. „De reden dat we als ouders graag willen dat onze kinderen

Turks kunnen spreken, is omdat we willen dat ze niet vergeten wat hun achtergrond is”, zegt Isa. „Dat ze de geschiedenis en de cultuur van Turkije kennen, daar hoort de taal ook bij. Daarmee kunnen ze ook met hun vrienden en familie praten als ze naar Turkije op vakantie gaan. Maar ik vind het ook mooi dat er aandacht is voor verschillende culturen in de klas, en met de billboards zelfs in de hele stad. Kennis van elkaars cultuur helpt om elkaar te accepteren en begrijpen. De plaats waar onze familie in Turkije vandaan komt, Kastamonu, is dit jaar toevallig ook Culturele Hoofdstad van Turkije. Dat geeft meedoen in Leeuwarden met een Turks gezegde voor ons nog een extra bijzonder tintje.”

► <https://lanfantaal.nl/project/taal-billboards-door-kinderen>